

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Petru Ursache

Judecători: Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Velișco Marin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui

***Velișco Marin Gheorghe**, născut la 21 mai 1980, originar și domiciliat în or. Ungheni, str. Gh. Asachi, nr. 13.*

Datele referitoare la termenul de examinare al cauzei:

1. 02.12.2015 – 13.05.2016 (prima instanță);

2. 03.06.2016 – 05.10.2016 (instanța de apel);

3. 12.01.2017 – 15.02.2017 (instanța de recurs).

CONSTATĂ:

1. Prin sentința judecătoreiei Ungheni din 13 mai 2016 ***Velișco Marin Gheorghe*** a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință au fost condamnați și Golovco Viorel și Izarean Alexandr, în privința cărora cauza nu se examinează.

La fel, a fost încasat în mod solidar de la inculpați în beneficiul părții vătămate Irodoi Ina prejudiciul material în sumă de 37900 (treizeci și șapte mii nouă sute) lei.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Golovco Viorel la sfârșitul lunii martie 2013, în urma înțelegerii prealabile cu Izarean Alexandr și Velișco Marin urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, au pătruns în gospodăria cet. Irodoi Ina, din r-nul Ungheni, str. T. Arghezi nr. 113, ce se află în stadiu de construcție, de unde au sustras pe ascuns bunuri materiale în valoare de 37 900 lei, cauzându-i proprietarei un prejudiciu material în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocat în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia și rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale apărătorul a indicat că probele administrate nu demonstau vinovăția inculpatului, iar acesta nu a recunoscut vina în fapta incriminată.

Totodată, caracteristica negativă a personalității inculpatului nu constituia un temei suficient pentru a-i fi incriminată comiterea unei infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2016, care a fost pronunțată integral la 02 noiembrie 2016, apelul declarat a fost respins ca nefondat, fiind menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că probele administrate în prezenta cauză, ce au servit obiect de cercetare judecătorească atât în instanța de fond, cât

și cea de apel, permiteau de a concluziona asupra temeiniciei soluției privind vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate. Or, baza probantă administrată denota caracterul infracțional al faptelor comise de către inculpați, iar nerecunoașterea de către ei a vinovăției a fost interpretată ca o poziție de apărare manifestată prin încercarea evitării răspunderii și pedepsei penale pentru fapta comisă.

În acest context, instanța de apel a menționat că argumentele invocate de apelanți referitor la lipsa bazei probante ce ar demonstra vinovăția inculpaților, erau lipsite de temei real, venind în contradicție cu aspectele faptice a cauzei, deoarece anume probele administrate probau vinovăția lor în fapta imputată, instanța de fond corect oferind o apreciere critică depozițiilor lui Golovco Viorel ce afirma, că bunurile sustrase i-ar fi fost aduse de către Izarean Alexandr în timp ce dormea, el necunoscând despre proveniența ei.

Constatând ca fiind dovedită fapta penală comisă de inculpați, instanța de apel a respins argumentul părții apărării precum, că bunurile au fost aduse în gospodăria lui Golovco V. de către Velișco M. și Izarean A. spre păstrare, or probele administrate, precum și poziția de apărare aleasă de ei, prin care se învinovăteau reciproc, în speranța că vor reuși inducerea în eroare a instanțelor, denota participația celor trei la comiterea furtului, inclusiv prin amprenta digitală ridicată de la fața locului și depistarea bunurilor în locuința lui Golovco V.

La fel, s-a indicat că lipseau temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea depozițiilor făcute de către martorii Calughin C. și Scripcaru C., or respectivii fiind audiați atât la faza urmăririi penale, cât și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond cu respectarea principiului contradictorialității procesului penal și a egalității armelor, au depus declarații consecvente celor de la urmărirea penală, ceea ce înlătura solicitarea apărării referitor la aprecierea lor critică, iar afirmația referitor la diferența de opinii în ce a fost adusă vesela, nu putea fi reținută ca temei de achitare a inculpatului Velișco M.

Totodată, instanța de apel a indicat că sustragerea se consideră săvârșită pe ascuns și se califică drept furt, dacă a fost săvârșită în absența proprietarului, a posesorului sau a oricăror altor persoane. Astfel, din materialele cauzei rezulta că sustragerea bunurilor din gospodăria părții vătămate, a fost săvârșită pe perioada aflării sale la muncă în Italia, obiectele sustrase fiind depistate în rezultatul perchezițiilor efectuate la domiciliile inculpaților, aceștia neprezentând careva documente ce ar confirma dreptul lor de proprietate asupra respectivelor bunuri.

Totodată, versiunea formulată de ei, referitor la apartenența acestor obiecte altor persoane, a fost considerată declarativă, neavând careva suport probatoriu, fapt pentru care instanța de fond întemeiat a respins-o, apreciind-o drept încercare de evitare a răspunderii penale.

La fel, mărimea prejudiciului cauzat prin sustragere se determină conform prețurilor libere de piață la momentul examinării. Astfel, potrivit prețurilor libere de piață a bunurilor sustrase, prejudiciul cauzat părții vătămate constituia suma de 37 900 lei, prin urmare semnul calificativ ”daune considerabile” a fost întrunit, deoarece valoarea pagubei pricinuite se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, ceea ce în conformitate cu prevederile art. 126 alin. (2) Cod penal, se consideră daună considerabilă.

Prin pătrundere în locuință se înțelege intrarea pe ascuns a făptuitorului, cărui îi lipsește dreptul de apariție în genere în încăperea menită pentru locuirea permanentă sau provizorie a oamenilor (apartament, casă individuală, vilă, odaie din hotel) sau părțile ei componente, care sunt folosite pentru odihnă, păstrarea bunurilor sau pentru satisfacerea altor necesități umane (balcon, cămară, verandă sticluită, șură, pod etc.), iar după cum s-a constatat în ședința de judecată, inculpații au pătruns în casa de locuit a părții vătămate, prin spargerea geamului de la ușă, fapt confirmat prin p/v de cercetare la fața locului din 15.04.2015 (f.d. 15-20, Vol. 1).

Apreciind pedeapsa stabilită inculpaților, instanța de apel a considerat că instanța de fond a dat deplină eficiență prevederilor art. art. 61 și 75 Cod penal, ce se referă la scopul pe care îl urmărește privind restabilirea echității sociale și corectarea celui vinovat, întru prevenirea săvârșirii de către el a altor fapte penale.

Totodată, instanța de apel a ținut cont și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale cum sunt, gravitatea și caracterul prejudiciabil a faptei penale, atitudinea făptuitorilor față de cele săvârșite și urmările survenite în aspectul nerecunoașterii vinei și lipsei unei căințe sincere. Nu în ultimul rând, instanța a notificat și datele referitor la personalitatea inculpaților, Izarean A. și Velișco M. nefiind la prima abatere de lege, anterior fiind condamnați, iar Golovco V. la locul de trai se caracterizează negativ, făcând abuz de băuturi spirituoase, precum și prezența la întreținerea inculpatului Izarean A. a unui copil minor.

Deci, în lipsa circumstanțelor atenuante, inclusiv a căinței sincere și nerecuperării daunei materiale, pedeapsa numită inculpaților de către instanța de fond a fost considerată legală, utilă și eficientă pentru executare, în vederea corectării lor.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, care a fost depus la 13 decembrie 2016 (prin poștă) și care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cerințelor sale inculpatul critică modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel indicând că declarațiile martorilor Calughin C. și Scripcaru C. aveau scopul de a-l scăpa de răspundere pe inculpatul Golovco V.

6.1. Pe cauză a depus referință procurorul care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursului declarat, din motiv că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, prin care autorul trebuie să invoce concret unul din temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care este conținutul acestuia, argumentarea din punct de vedere a problemei de drept și prin ce cauza dată are importanță deosebită pentru jurisprudență.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Colegiul penal subliniază, că potrivit prevederilor art. 421 Cod de procedură penală, raportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sînt în drept să declare recurs ordinar. Totodată, pentru ca acesta să fie admis spre examinare de către instanța de recurs, el urmează a fi declarat în termen de 30

de zile de la data pronunțării deciziei, așa cum este indicat expres în prevederile art. 422 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs menționează, că potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 05 octombrie 2016 în prezența inculpatului, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, acesta fiind înștiințat despre data pronunțării deciziei motivate – 02 noiembrie 2016 (V. 2, f.d. 169).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, la data pronunțării deciziei motivate – 02 noiembrie 2016, inculpatul a primit copia deciziei motivate (V. 2, f.d. 184).

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din sensul articolului dat, pentru inculpat, termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) începea să curgă de la 03 noiembrie 2016 și expira la 05 decembrie 2016. Inculpatul a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la data de 13 decembrie 2016, adică după expirarea termenului legal de 30 zile prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală (V. 2, f. d. 206).

Colegiul penal subliniază, că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata căruia este stabilită prin lege, iar în aceste condiții acesta este absolut și are caracter imperativ, astfel că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Instanța de recurs nu constată careva motive întemeiate pentru trimiterea recursului spre judecare (existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu legea), motiv pentru care conchide asupra inadmisibilității recursului declarat de inculpat, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul *Velișco Marin Gheorghe*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2016, în propria cauză penală, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 februarie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru